

Sygn. akt VU 77/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 30 stycznia 2014 roku

Sąd Okręgowy w Piotrkowie Trybunalskim, Wydział V Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w składzie:

Przewodniczący SSO Magdalena Marczyńska

Protokolant Alicja Jesion

po rozpoznaniu w dniu 30 stycznia 2014 roku w Piotrkowie Trybunalskim na rozprawie

sprawy z wniosku S. P.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T.

o prawo do renty z tytułu niezdolności do pracy

na skutek odwołania S. P.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T.

z dnia 27 listopada 2012 r. sygn.(...)

oddala odwołanie.

Sygn. akt VU 77/13

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 27 listopada 2012 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. odmówił S. P. prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy. W uzasadnieniu ZUS podniósł, że wnioskodawca jest częściowo niezdolny do pracy do dnia 30 listopada 2014 roku, ale niezdolność do pracy powstała u niego po dniu 14 lutego 2006 roku, a więc w okresie, który nie uprawnia go do nabycia świadczenia rentowego.

Od powyższej decyzji wniósł odwołanie w dniu 21 grudnia 2012 roku S. P..

ZUS wnosił o oddalenie odwołania.

Sąd Okręgowy ustalił co następuje:

S. P. urodził się w dniu (...). Ma wykształcenie średnie zawodowe. Z zawodu jest tokarzem. W okresie aktywności zawodowej pracował jako robotnik, pracownik fizyczny, monter rurociągów i armatury, ślusarz, tokarz. Prowadził także własną działalność gospodarczą.

(okoliczności niesporne)

W dniu 17 maja 1995 roku S. P. złożył pierwszy wniosek o ustalenie prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy. Wniosek ten został załatwiony przez ZUS odmownie decyzją z dnia 12 czerwca 1995 roku. Kolejny wniosek o rentę S. P. złożył w dniu 22 marca 2010 roku. Również ten wniosek został załatwiony przez ZUS odmownie decyzją z dnia 7 czerwca 2010 roku. Wyrokiem z dnia 26 września 2011 roku, wydanym w sprawie VU 794/10, Sąd Okręgowy – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Piotrkowie Tryb. oddalił odwołanie wnioskodawcy od powyższej decyzji. Apelacja

wnioskodawcy od tego wyroku została oddalona przez Sąd Apelacyjny w Łodzi wyrokiem z dnia 27 marca 2012 roku, wydanym w sprawie III AUa 1435/11.

(dowód: wnioski o rentę k. 1-2, 1-3, decyzje ZUS z dnia 19 czerwca 1995 roku k. 30 i 7 czerwca 2010 roku k. 83, odpisy wyroków k. 98, 99 w aktach ZUS)

W dniu 3 września 2012 roku S. P. złożył wniosek o ustalenie prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy w przedmiotowej sprawie.

(dowód: wniosek o rentę k. 1-3 w aktach ZUS)

Wnioskodawca udowodnił łączny staż ubezpieczeniowy w wymiarze 22 lat, 3 miesięcy i 1 dzień okresów składkowych oraz 2 lata i 2 miesiące okresów nieskładkowych.

Wnioskodawca nie posiada wymaganego 5-letniego okresu składkowego i nieskładkowego w ostatnim dziesięcioleciu przed zgłoszeniem wniosków o rentę. Wymagany okres posiada natomiast w dziesięcioleciu od 15 lutego 1996 roku do 14 lutego 2006 roku.

(dowód: kwestionariusze dotyczące okresów składkowych i nieskładkowych k. 3, 5, świadectwa pracy k. 7, 9, 13, 17, 21, 25, 29, zaświadczenia k. 9, 11, potwierdzenie ubezpieczenia k. 35, 37 w aktach ZUS)

Orzeczeniem z dnia 7 listopada 2012 lekarz orzecznik ZUS stwierdził, iż wnioskodawca jest częściowo niezdolny do pracy okresowo do dnia 30 listopada 2014 roku, jednakże niezdolność ta powstała u niego po dniu 14 lutego 2006 roku. Taki wniosek postawił po zdiagnozowaniu u wnioskodawcy: nadciśnienia tętniczego z kardiomiopatią w okresie względnej wydolności krążenia, padaczki (w wywiadzie) i zaburzeń depresyjnych.

(dowód: orzeczenie lekarza orzecznika ZUS z dnia 7 listopada 2012 roku z dokumentacją medyczną k. 51, 1 w aktach organu rentowego)

Aktualnie u wnioskodawcy występują następujące schorzenia:

- padaczka (w wywiadzie);
- zmiany zwyrodnieniowo-dyskopatyczne kręgosłupa szyjnego lędźwiowo-krzyżowego;
- przewlekły objawowy zespół bólowy bez obecności objawów korzeniowych i ubytkowych;
- kardiomiopatia rozstrzeniowa w okresie przewlekłej niewydolności serca w klasie NYHA-II (EF 30%);
- nadciśnienie tętnicze;
- żylaki kończyn dolnych po leczeniu operacyjnym kończyny dolnej prawej;
- zaburzenia depresyjne i lękowe mieszane (F 41.2);
- zaburzenia osobowości (F 60).

Stopień zaawansowania powyższych schorzeń czyni wnioskodawcę częściowo okresowo niezdolnym do pracy do 30 listopada 2014 roku. Niezdolność ta powstała u wnioskodawcy po dniu 14 lutego 2006 roku.

(dowód: opinie biegłych lekarzy neurologa A. P. k. 12-14 z opinią pisemną uzupełniającą k. 35, kardiologa L. D. k. 18, psychiatry B. J. k. 22-24 w aktach sprawy)

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Odwołanie nie zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z przepisem art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jedn. Dz. U. z 2013r., poz. 1440 ze zm.) niezdolną do pracy w rozumieniu ustawy jest osoba, która całkowicie lub częściowo utraciła zdolność do pracy zarobkowej z powodu naruszenia sprawności organizmu i nie rokuje odzyskania zdolności do pracy po przekwalifikowaniu. Z kolei przepisy art. 12 ust. 2 i 3 stanowią, że całkowicie niezdolną do pracy jest osoba, która utraciła zdolność do wykonywania jakiejkolwiek pracy, zaś częściowo niezdolną do pracy jest osoba, która w znacznym stopniu utraciła zdolność do pracy zgodnej z poziomem posiadanych kwalifikacji. Przy ocenie stopnia i trwałości niezdolności do pracy oraz rokowania co do odzyskania zdolności do pracy uwzględnia się po pierwsze stopień naruszenia sprawności organizmu oraz możliwości przywrócenia niezbędnej sprawności w drodze leczenia i rehabilitacji oraz po drugie możliwości wykonywania dotychczasowej pracy lub podjęcia innej pracy oraz celowość przekwalifikowania zawodowego, biorąc pod uwagę rodzaj i charakter dotychczas wykonywanej pracy, poziom wykształcenia, wiek i predyspozycje psychofizyczne (art. 13 ust. 1).

Stosownie do treści art. 57 ust. 1 powyższej ustawy renta z tytułu niezdolności do pracy przysługuje ubezpieczonemu, który spełnił łącznie następujące warunki:

- 1) jest niezdolny do pracy,
- 2) ma wymagany okres składkowy i nieskładkowy,
- 3) niezdolność do pracy powstała w okresach, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1 i 2, pkt 3 lit. b), pkt 4, 6, 7 i 9, ust. 2 pkt 1, 3-8 i 9 lit. a), pkt 10 lit. a), pkt 11-12, 13 lit. a), pkt 14 lit. a) i pkt 15-17 oraz art. 7 pkt 1-4, 5 lit. a), pkt 6 i 12, albo nie później niż w ciągu 18 miesięcy od ustania tych okresów.

Natomiast art. 57 ust. 2 ustawy stanowi, iż przepisu ust. 1 pkt 3 nie stosuje się do ubezpieczonego, który udowodnił okres składkowy i nieskładkowy wynoszący co najmniej 20 lat dla kobiety lub 25 lat dla mężczyzny oraz jest całkowicie niezdolny do pracy.

W myśl art. 58 ust. 1 pkt 5 ustawy warunek posiadania wymaganego okresu składkowego i nieskładkowego uważa się za spełniony, gdy ubezpieczony osiągnął okres składkowy i nieskładkowy wynoszący łącznie co najmniej 5 lat – jeżeli niezdolność do pracy powstała w wieku powyżej 30 lat. Okres, o którym mowa w ust. 1 pkt 5, powinien przypadać w ciągu ostatniego dziesięciolecia przed zgłoszeniem wniosku o rentę lub przed dniem powstania niezdolności do pracy (art. 58 ust. 2). Przepisu ust. 2 nie stosuje się do ubezpieczonego, który udowodnił okres składkowy, o którym mowa w art. 6, wynoszący co najmniej 25 lat dla kobiety i 30 lat dla mężczyzny oraz jest całkowicie niezdolny do pracy (ust. 4).

Analiza znajdującej się w niniejszej sprawie dokumentacji dotyczącej zatrudnienia wnioskodawcy wskazuje jednoznacznie na fakt, iż ze względu na przerwy w zatrudnieniu nie posiada on wymaganego przez ustawodawcę 5-letniego okresu składkowego i nieskładkowego w ostatnim dziesięcioleciu przed zgłoszeniem wniosku o rentę. Wymóg ten w odniesieniu do wniosku o rentę, złożonego w sprawie niniejszej w dniu 3 lutego 2012 roku, wnioskodawca spełnia w dziesięcioleciu od 15 lutego 1996 roku do 14 lutego 2006 roku.

Wobec powyższego, aby wnioskodawca mógł otrzymać prawo do renty, co najmniej częściowa niezdolność do pracy winna powstać u niego najpóźniej do dnia 14 lutego 2006 roku.

Dodać należy, iż pełnomocnik wnioskodawcy na rozprawie w dniu 30 stycznia 2014 roku nie zakwestionował ani faktu, że wnioskodawca nie posiada 5-letniego okresu składkowego i nieskładkowego w ostatnim dziesięcioleciu przed zgłoszeniem wniosku o rentę, jak również ustalonej przez organ rentowy daty, do której powinna powstać niezdolność do pracy wnioskodawcy. Pełnomocnik podnosił jedynie, że konieczna jest analiza akt sprawy w uwagi na fakt, że wnioskodawca prowadził do 2009 roku własną działalność gospodarczą. Okoliczność prowadzenia przez wnioskodawcę działalności gospodarczej nie była natomiast kwestionowana przez ZUS, zaś dokumenty dotyczące okresów, kiedy prowadził on tę działalność znajdują się w aktach rentowych.

Podkreślić należy, iż w sprawie nie było podstaw do zastosowania regulacji zawartej w art. 58 ust. 4 ww. ustawy, albowiem, jak ustalono w toku postępowania, wnioskodawca nie legitymował się okresem składkowym w wymiarze co najmniej 30 lat, a także nie jest całkowicie niezdolny do pracy.

Dla ustalenia okoliczności, kiedy powstała niezdolność do pracy u wnioskodawcy Sąd dopuścił dowód z pisemnych opinii biegłych lekarzy neurologa A. P., kardiologa L. D. i psychiatry B. J., biegłych z zakresu dziedzin medycyny, w ramach których mieściły się rozpoznane u niego schorzenia.

Opinie opracowane przez wskazanych wyżej biegłych, Sąd ocenia jako jasne, pełne, logiczne i należycie uzasadnione. Biegli sporządzili opinie po zapoznaniu się z dokumentacją medyczną wnioskodawcy i wynikami badań dodatkowych, jak również po przeprowadzeniu jego osobistego badania. Określili w opinii, na jakie schorzenia cierpi obecnie wnioskodawca.

W zgodnej opinii biegłych wnioskodawca jest obecnie częściowo niezdolny do pracy okresowo do dnia 30 listopada 2014 roku, jednakże biegli uznali jednocześnie, że niezdolność ta powstała u niego po dniu 14 lutego 2006 roku, a więc w okresie, który nie uprawnia do nabycia prawa do renty.

Biegła neurolog A. P. nie stwierdziła u wnioskodawcy objawów ogniskowego uszkodzenia ośrodkowego układu nerwowego, cech zespołu korzeniowego ani objawów korzeniowych, a zatem nie ma przesłanek klinicznych do uznania wnioskodawcy za osobę całkowicie niezdolną do pracy. Zdaniem biegłej występujące u skarżącego schorzenia czynią go częściowo niezdolnym do pracy. Niezdolność ta powstała po dniu 14 lutego 2006 roku. Pierwsze informacje o padaczkę zawarte w dokumentacji medycznej pojawiają się w 2012 roku, w związku z tym należało przyjąć, iż niezdolność do pracy powstała w 2012 roku.

Również w ocenie biegłej kardiolog L. D. wnioskodawca jest częściowo niezdolny do pracy. W opinii biegła wskazała, że podstawową chorobą kardiologiczną wnioskodawcy jest kardiomiopatia rozstrzeniowa z niewydolnością układu krążenia. Podstawą rozpoznania tej choroby jest badanie echokardiograficzne. Mając na uwadze, że w badaniu wykonanym w 2009 roku stwierdzono zachowaną funkcję skurczową lewej komory (EF 50%), biegła uznała, że nie ma podstaw do uznania wnioskodawcy za niezdolnego do pracy przed dniem 14 lutego 2006 roku.

Tożsamy wniosek postawił w swojej opinii biegły psychiatra B. J..

W ocenie Sądu opinie biegłych nie zostały w sposób skuteczny zakwestionowane przez wnioskodawcę w toku postępowania. Na rozprawie w dniu 23 października 2013 roku wnioskodawca nie zgłosił zarzutów konkretnych merytorycznych względem opinii biegłych. Wnioskodawca podnosił jedynie, że nie mógł sobie planować choroby i nie był w stanie wytłumaczyć dlaczego nie zgadza się z opiniami biegłych. Jakichkolwiek zarzutów względem opinii nie podniósł także ustanowiony dla wnioskodawcy z urzędu pełnomocnik procesowy.

Wobec stanowczych wniosków płynących z opinii biegłych było potrzeby dalszego mnożenia opinii uzupełniających, ani powoływania kolejnych biegłych na okoliczności, które zostały już dostatecznie wyjaśnione. Opinie te, po ich uzupełnieniu w toku postępowania, należało bowiem przy uwzględnieniu treści art. 233 § 1 k.p.c. ocenić jako fachowe, rzetelne oraz pełne.

Sąd oddalił wniosek pełnomocnika wnioskodawcy o odroczenie rozprawy w dniu 30 stycznia 2014 roku z uwagi na konieczność wnikliwej analizy akt sprawy. Imienne wyznaczenie pełnomocnika do prowadzenia sprawy nastąpiło bowiem w dniu 26 listopada 2013 roku, zaś zawiadomienie o terminie rozprawy otrzymał on w dniu 27 grudnia 2014 roku, a zatem miał on wystarczająco dużo czasu na zapoznanie się z aktami sprawy. Pełnomocnik wnioskodawcy wnosząc o odroczenie rozprawy podkreślał także, że wnioskodawcy i pełnomocnikowi udało się spotkać dopiero w dniu 28 stycznia 2014 roku. Także ta okoliczność nie mogła prowadzić do uwzględnienia powyższego wniosku, albowiem spotkanie to miało miejsce na dwa dni przed wyznaczonym terminem rozprawy. W tej sytuacji zatem, gdy

pełnomocnik miał ponad miesiąc na analizę akt okres 2-dniowy był wystarczający by sformułować konkretne zarzuty odnośnie zaskarżonej w sprawie decyzji.

W ocenie Sądu opinie biegłych wyjaśniają w sposób dostateczny sporną w niniejszej sprawie kwestię okresu, w którym powstała niezdolność do pracy wnioskodawcy. Z opinii wynika jednoznacznie, że wnioskodawca, pomimo stwierdzenia u niego częściowej okresowej niezdolności do pracy, nie spełnia wymogu określonego w art. 57 ust. 1 pkt 3 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, a tym samym nie przysługuje mu prawo do renty z tytułu niezdolności do pracy.

Z tych też względów, Sąd Okręgowy – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych, na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c., orzekł jak w sentencji.